

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A hátszegelyi nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és esztűrtökön.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50
Egy hóra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr. a vasárnapi szám 15 kr.

A választások előre ve- tett árnya.

Ha — a mit isten ne adjon, a Bánffy-kormány alatt ejtelnének meg az általános képviselőválasztások, akkor furcsa világot élnénk meg. Még vallásháborút — ily alakban nem látunk, a milyennek a legközelebbi ígérkezik, föltéve, hogy a Bánffy-kabinet ki tudja huzni odáig. Mert hasztalan küzd a nemzeti párt a klerikális áramlat ellen, küzdelmét megbénítják azok az utálatos rágalmak, melyekkel a kormány s fizetett sajtója illetik. Maga a kormánypárt pedig az Agliardi-akcióval csak a néppárt érdekeit szolgálta.

A néppárt is megkezdte választási akcióját ismeretes körleveleivel, melyeket portomentesen küldözszét „egyházi ügyben“ a katolikus plebánosokhoz.

A püspökök egész lelki nyugalommal nézik, mint alakítja át a néppárti iroda az egyház szervezetét korteshálózattá és egy részük nyíltan fraterizál a néppárti demagógokkal. A hercegprimás, aki eleinte kísérletet tett a klerikális terrorizmus megtörésére, miután a „Magyar Állam“ keményen megtámadta, egészen a klerikálisok kedve szerint viselkedik. A néppárti iroda vezetője, Molnár János, komáromi apát-plebános, az ő engedelmével van távol plebániájátul az egyházi „evidens utilitas“ czimén. A hercegprimás helyénvalónak tartja azt, hogy egy lelkesz odahagyja hivatást és politikai akciók szervezésére adja magát. Agliardi ügyében tartott főrendiházi beszéde már szomorú jele volt annak, hogy mennyire haladt a klerikális fölfogás lejtőjén. A nemzeti eszme tökéletes ignorálása és a kozmopolita klerikalizmus elvének föltétlen elfogadása jellemezte ezt a beszédet. Bathyány hercegprimás azt írta egy nemzetietlen korszakban II. Józsefhez, hogy a szent szék től olyan parancsokat, melyek a hazai törvényekkel és a fejedelem jogaival ellentétben állnak, sem nem kér, sem el nem fogad, míg Vaszary, aki nemzeti hercegpri-

másnak vallotta magát, a nemzeti eszme uralmának korszakában a pápai abszolutizmus korlátlanágát hirdeti és a hercegprimás méltóság előjogairól önként lemond. Az ilyen föllépés után természetesen elérte az a büntetés, hogy az osztrák keresztény szocialisták táviratilag üdvözölték, leszidván előzetesen gyűlésükön a gyalázatos magyarokat.

A hercegprimás hallgat, még Samassa is visszariad ujabban a klerikálisok kiméletlen durvaságaitól, az egyetlen Bubic, aki nyíltan ellenezni merete a néppárti agitációt és a kegyes, vallásos életet ajánlotta a politikai stréberkedés helyett papjainak figyelmébe. A többi püspöknek nem jut eszébe, hogy nem az a kérdés, hány választó van a körletben, hanem talán inkább, hogy hány szegény és tudatlan, aki segélyre és fölvilágosításra szorul; hogy nem azt kell kutatni, van-e katolikus kaszinó, hanem talán inkább, hogy van-e jótékony intézmény, van-e jó iskola; hogy nem arra kell ösztönözni az urakat és hölgyeket, hogy áldozzanak a néppárt céljaira, hanem talán inkább, hogy áldozzanak a vallás, a jótékony-ság, az iskola céljaira. Nem jut eszébe, hogy az egyház vagyona nem való kortes-célokra és az egyház méltóságának kockáztatása az, ha szervezetét kiteszik a kortesszervezetek veszedelmeinek.

Talán az őszszel jobb helyezettel találkozunk e tekintetben. Lehet, hogy a püspökök csak meg akarják várni, míg a polgári házasság és az állami anyakönyvezés életbe lép és azután lefuvatják a néppárti készülődést. A kormány mindenesetre némileg ellensúlyozhatná a néppárti szervezkedést, ha a szünet alatt előkészíti a két nagy reform életbe léptetését. Az élet, a gyakorlat fogja legnagyobb hatással megcáfolni az új apostolok meséit. A nép látni fogja, hogy hitét nem vette el tőle más, csak az izgató pap, aki félrevezette, elámitotta és akiben ezért többé hinni nem tud. Efemér győzelem az, ha a néppárti izgatók egy-

egy vidéken el képesek hitetni a néppel rémos híreszteléseiket. A nép, ha egyszer megtudja, kézzelfoghatóan tapasztalja a valóságot, vezérnek, tekintélynek a papját többé elfogadni nem fogja.

A reformok életbeléptetését a néppárti mozgalom hanyatlása nyomon követi. És ha a állam tulhajtott szabadelvűségéből meg is túri a katolikus köröket, a társadalomnak azokat megtűrnie nem szabad. Azokat, akik ilyen exkluzív, széthúzó, elfogult körök tagjai és felekezeti jelszóval elkülönítik magukat az egységes társadalomtól, az egységes társadalom vessse ki magából.

Anyakönyvvezetési ta- nulmányok.

Stehlo Kornélt a kiváló jogtudóst, az igazságügyminiszterium megbizta, hogy Németországban a polgári anyakönyvvezetést s a házasságok megkötése körüli eljárást tanulmányozza. Tapasztalatait most teszi közzé egy rendkívül érdekes füzetben, melynek tartalmát a következőkben ismertetjük:

A m. kir. igazságügyi miniszter a házassági és anyakönyvi törvény végrehajtása alkalmából készitendő rendeletekhez szükséges tanulmányozás czéljából engem is kiküldött Németországba.

Berlinben jelenleg van 17 anyakönyvi hivatal, a legkisebbnek a lélekszáma 73,533, a legnagyobbé a VI-iké 130,306. Mindenik hivatal élén van egy anyakönyvvezető és egy neki koordinált helyettes, ki önállóan ügyködik.

A kezelés Berlinben rendkívül pontos és különös tekintetben is megfelelő, dacára annak előfordulnak szabálytalanságok és oly kiigazítások, a melyeket a törvény meg nem enged. Sok kiigazítást láttam a lap szelén is, a mely a felek által nem volt aláírva és midőn az anyakönyvvezetőt emiatt megkérdeztem, azt mondta, hogy ez náluk így szokásos.

Az anyakönyvi hivatal Berlinben a városnak rengeteg pénzbe kerül. A város fizeti az anyakönyvvezetőket, a helyetteseket, a személyzetet, adja a lakást, fűtést, világítást és nyomtatványokat az anyakönyvi és kivonati blanketták kivételével. Egy anyakönyvvezetőnek a fizetése 4000—5400 márka, a helyettesé 3000—3900 márka; a szolgálké 960—1080 márka. Az irnokok 3—4 és fél márka napidíjat illetve 100—160 márka havi fizetést kapnak. Az összes kiadás kitett 1893-ban 275.160 márkát. Ebből megtérült díjakban 24.660 márka, a városnak tehát 1893-ban belekerült az anyakönyv 250.500 márkába. 1894-ben a kiadás volt 275.960 márka, a bevétel 24.660, a többlet kiadás tehát 251.300 márka.

A központból elmentem a VI. kerüle anyakönyvi hivatalba. A hivatal a városi épületben van elhelyezve. Kivülről a porosz

állami czimer körül felírás: Königl. preussisches Standesamt für den VI. Bezirk Louisenstadt II. und Neu-Koelln. A helyiség négy elég csinos szobából és egy előszobából áll. Az előszobától jobbra van egy kis városzoba néhány székekkel, jobbra a Standesbeamter 3 ablaku hivatalos helyisége, a melyben az ő íróasztala és az az asztal áll, a melynél a házasságkötéseket végezni szokták. A butorzat a lehető legegyszerűbb. Az íróasztal előtt és mellette egy szék és egy kis állvány. A házasságkötési asztal négyzetes, zöld posztóval van bevonva, körülötte áll néhány nádszék. A szoba egyedüli dísz két falitükör és egy szép kályha. A király arczképének sem itt, sem a többi berlini anyakönyvi hivatalokban nyoma nincs; midőn e felett csodálkozással kifejeztem és gáncsoltam azt, hogy a falak oly kopárak, azt felelte a városi tisztviselő: „Ja sehen sie, es wäre ja sehr schön, aber det würde der Stadt 20,000 mark kosten, und det bringen wir net auf.“

Az anyakönyvek úgy első, valamint második példánya kemény borítékba van kötve. A hirdetési jegyzőkönyvek és egyéb okiratok külön borítékokban gyűjtetnek és azok, a melyek a félnek vissza nem adnának, esetről-esetre, a borítékhoz hozzá lesznek fűzve. Az azonosság igazolására szolgált okiratok nem lesznek visszatartva.

Miután az anyakönyvek különösen Berlinben szerfelett sok helyet foglalnak el, a felügyelő hatóság néhány év előtt kérdést intézett az anyakönyvi hivatalokhoz, nem lenne-e czélzerű a mintákat egyszerűsíteni és valami rövidítéseket letesíteni. A VI. kerület könyvvezetője ki is dolgozott egy tervezetet, a melynek czélja a blanketták egyszerűsítése és rövidítése volt, de a dologból nem lett semmi, mert a kormány a jelenlegi rendszerrel meg van elégedve és újításra nem gondol.

A német anyakönyv tudvalevőleg jegyzőkönyvi alakban van felvéve. Ezen rendszer előnye, hogy a megtörtént bejelentés illetve házasságkötés hű képét adja és hogy beszurások egy könnyen nem lehetségesek, hátránya, hogy kevésbé áttekinthető, és hogy a jegyzőkönyvi minta kitöltése nagyobb intelligenciát és gyakorlottságot igényel.

A tabellaris alaknak, a mely egyházi anyakönyveinknél van elfogadva, nagy előnye az áttekinthetőség és a kitöltés könnyűsége.

Még mielőtt elutaztam, fölvettem illetékes helyen a kérdést, nem volna-e czélzerűbb, ebben a dologban egyszer a németeket nem utánozni és a mennyire törvényünk megengedi, a tabellaris alakot megtartani. Az eszmét illetékes helyen felkarolták, és most már az új magyar anyakönyv a jegyzőkönyvi alakot megtartva, a jegyzőkönyvi és tabellaris rend-

szernek egy szerencsés kombinációja folytán, a melynek az ügyes kivetele főleg dr. Tóry Gusztáv igazságügyminiszteri osztálytanácsos érdeme, a jegyzőkönyvi és tabellaris alak minden előnyét egyesíti és kétségtelenül tökéletesebb lesz akár a németnél, akár a francziánál.

A mint már a fentebbiekből kitetszik, a porosz közigazgatás az anyakönyvvezetőre sok teendőt hárít. Igen sok az irni való és es nem csoda, ha a nagyobb anyakönyvi kerületek vezetői, úgy a hogy lehet, segíteni iparkodnak magukon.

Igy például Berlinben, a hol minden hivatalban naponként 10—15, sőt több házasságkötés fordul elő és egyáltalában a nagyobb városokban úgy csinálják a dologot, hogy a házasságkötéseket az első példányba az aláírások és a tanuk nevének kivételével az összes kitűzött házasságkötésekre már a megelőző napon vezetik be. A házasságkötés alkalmával aztán csak a tanuk neve, állása és lakása lesz pótolva és a bejegyzés alá lesz írva. Ha aztán a kitűzött házasságkötések közül egyik vagy másik elmarad, Berlinben a megfelelő lap ki lesz metszve és a metszés után visszamaradót csonkjá gummi arábikkal az előző laphoz lesz hozzáragasztva. Ez persze csak úgy lehetséges, hogy a bevezetések számmal való megjelölését egyelőre függőben hagyják és a megmaradt bevezetéseket, melyek már aláírva vannak, jelölék meg folyó számokkal. Erre az eljárásra azt mondta a casseli főkörmányzó, hogy ez okirathamisítás és ő rögtön elcsapná az olyan anyakönyvvezetőt, a ki ilyet tenni merne.

A casseli anyakönyvvezető azt a rendet hozta be, hogy a jegyeseknek meghagyja, hogy a házasságkötés napját 24 órával megelőzőleg jelentsek be, hogy eljőnnék-e és csakis az ekként jelentkezőknél tölti ki előre az anyakönyvet, és ha a jelentkezettek közül, a mi megtörtént, mégis egyik kimaradna és később sem jelentkeznék, akkor a lap szélén megjegyzi, hogy a bejelentett esketés elmaradt és ezért a bejegyzés semmisi. Ha a jegyesek később jelentkeznek, mielőtt a bejegyzés törtörtént, akkor a casseli anyakönyvvezető a már bevezetett bejegyzést felhasználja, de a szövegbe a házasság tényleges megkötését utólag beszurja és hogy a beszurás utólag megtörtént, a lap szélén az aláírás előtt hitelesli.

A berlini anyakönyvvezetők arra a kérdésemre, nem találják-e az eljárást nagyon komplikálnak és nem volna-e czélzerű az egyszerűsítés, egyhangulag igenlőleg válaszoltak. Nem is lehet belátni, hová fognak a dolgok ily viszonyok mellett fejlődni. Száz év múlva külön épületeket fog kelene építeni

az anyakönyvek és az irományok elhelyezésére.

Berlinben különben legujjabban a felek által a házasságkötés alkalmából beszolgáltatott iratokat a házasságkötés után mind visszaadják és másolatokat sem tartanak vissza és azáltal is helyet takarítanak meg.

Ezt Szászországban sehol sem teszik és ha valaki az eredetit visszaköveteli, hiteles másolatot kell pótolnia.

A nép több tisztelettel van Casselben az anyakönyvvezető hivatal iránt, mint Berlinben. Berlinben a külvárosi munkás többnyire topornyos ruhában állít be. Casselben mindég a legjobb ruháját veszi fel, még akkor is, ha egyszerűen születést vagy halálozást meg bejelenteni. Az a huszar-altiszt is, a ki előttem a hirdetésre jelentkezett, valamint a vele jött tanu, egy másik altiszt, teljes parádében voltak.

A fő- és székvárosban a házasságkötést is igen chablonszerűleg és közönséges polgári szerződés-kötés módjára kezelik. Az anyakönyvvezetőknek Poroszországban meg lett tiltva alkalmi beszédek tartani és midőn ennek oka iránt a casseli főkörmányzót megkérdeztem, azt hozta fel: a kormány azáltal, hogy a polgári házasságkötést a legegyszerűbb szerződési formába szorítja, azt akarja elérni, hogy a nép ne gondolja, hogy már most az egyházi esketés feleslegessé vált, azt a tudatot akarja a népben megerlelni, hogy a polgári házasságkötés az állami közeg előtt voltaképpen csak az állami rend érdekében megkívánt oly cselekvény, mely által a házasság jogilag létrejön ugyan, de ennek vallási és etikai jellege nem lévén, a felek, a kik ezt keresik a házasságkötésben, már ezen polgári aktus egyszerű jogügyleti természetét által is a lelkes előtti utólagos házasságkötésre utaltassanak.

A házasságkötésnél az anyakönyvvezető a városokban rendszerint fekete frakkban jelenik meg. A falvakon legjobb kabátját veszi fel. Egyenruhája vagy hivatalos jelő Poroszországban az anyakönyvvezetőknek nincs. A házasságkötésnél Berlinben rendszeren csak két tanu van jelen, néha eljőnek a szülők is. A megjelentek és az anyakönyvvezető az asztal körül foglalnak helyet, a jegyesek az anyakönyvvezetővel szemközt. Az anyakönyvvezető ezután kérdi a megjelent tanuk nevét, polgári állását és lakását (a többi adat már a jegyzőkönyvbe van írva) és kitölti ezen adatokat.

Azután feláll és a jelenlevők is felállanak, figyelmezteti őket, hogy a házasságkötés végett jelentek meg, a miért is a törvényben előírt formákat meg fogják tartani. Azután kérdi külön a vőlegényt és külön a menyasz-

T Á R G Z A.

A kritika kritikája.

A „Z. és V.” eredeti tárczája.

Lapunk legutóbbi számában „Liedl & Comp. hangversenye” czimen egy ismertetést jelent meg, a melyet minden szó nélkül nem hagyhatunk.

A P. K. ur cikkét közöltük egész terjedelmében, még csak azzal a szabadsággal sem élve, hogy a cikk élet veendő csillag alatt megjegyzést tettünk volna reá.

Tettük pedig ezt azért, mert P. K. urnak általán tisztelt egyéniségével s nem kevésbé elismert zenei tudásával szemben erre magunkat egyenesen kötelezettnek éreztük.

De bármily nagy tisztelettel viseltessünk is a cikkíró személye iránt, az övé-től eltérő véleményünknek kifejezést adni, azt kellő tárgyilagossággal megindokolni el nem mulasztathatjuk.

És itt mindenek előtt a meghatározottabban perhorrescalunk kell azt a frivol hangot, a melyen cikkíró az egész hangverseny-nyel foglalkozni látszik.

De kétszeresen sértő e kritikának hangja, a mikor Funták Ágnesről beszél. Ha „az ő hangjának erőssége nem gyönyörködtet a cikkíró fülét” ez alighanem a cikkíró egészen privát megjegyződése, de hogy viszont a cikkíró kritikájának „érdes hangjában” nem gyönyörködött senki, a kinek csak egy kissé is jó izlése van, arról biztosíthatjuk cikkírót.

Annyi bizonyos, hogy lehet valaki jó miniszter, de rossz muzsikos. No cikk író azt látszik bizonyítani, hogy lehet valaki jó muzsikos, de azért rossz kritikusk. Mert hát P. K. ur úgy látszik abban látja a kritika legfőbb hivatását, hogy dorongoljon mindent, a mi keze ügyébe akad.

Nem seeretem a fogadatlan procátor amugy is háladatlan szerepét, s így semmi sincs tőlem távolabb, mint annak a vitatásába bocsájtkozni, hogy Funták Ágnes asszony jó énekesnő-e, vagy pedig hogy Liedl Ferencz ur tud-e hegedülni?

E kérdésben döntötték, s aligha nem az érdekeltek javára nálam, sőt még P. K. urnál is hivatottabbak.

Én csak a zombori intelligens közön-

séggel szemben elkövetett méltánytalanság miatt emelem fel, elismerem lajkus szavamat. Sokan voltunk ott a színházban, láttam ott sokakat, a kik értenek többet vagy kevesebbet a muzsikához még az énekhez, s úgy Liedl Ferencz hegedű játéknak, mint Funták Ágnes asszony énekének elragadtatással tapsoltak.

Én magam nem vagyok muzsikusk. De vindikálók magannak annyi jogot, hogy azt a gyönyörködtet, szépnek tartsam.

És én nem szégyenlem bevállalni, hogy úgy a Liedl Ferencz hegedű játéknak, mint Funták Ágnes asszony énekében, nem is szólva Ney Dávid énekéről, a minek élvezetességét még P. K. ur is szíves volt concedálni, igaz gyönyört találtam.

Hát elismerem, hogy én nem tudok úgy muzsikálni mint P. K. ur, de hát ugy-látszik ezen busulni nincs okom. Az ő tudása megfosztja őt attól, hogy gyönyörűségeit lelje abban, a miben Zombor városa intelligens közönsége, — a mit az egész előadás kísérő tapsvihar igazolta — gyönyörködtet.

Ezen az áron nem kívánom senki zenei tudását.

csak tevékenyen vett részt, hanem sokoldalú képességével a vezérserepet is magához ragadta. Működése már akkor kezdődött, midőn Kosztovich Lászlóval, ki Angliában sajátította el a kerékpározást (és ott egy angol kerékpár-egyletnek elnöke is volt), Güntherrel, Forché Románval, Stieglitz-czel, Körösmezey Gusztival, Oherolly Jánossal, Rossi Nándorral megalakították a Budapesti Vasparipa Egyesületet. Rendkívüli erélyvel hozzá fogtak a tagok gyűjtéséhez, az országúti versenyek szervezéséhez (60-as bizottság működött állandóan) legszebb eredményeket értek el a (Budapest — Gődöllői versenyek alkalmával), s ezen versenyekből mindenütt a Vermes testvérek, Lajos, Nándor és Béla mint győztesek kerültek ki. De nem sokáig tartott a B. V. E. „Előre” működése, mert egy szerencsétlen pillanatban az egész Renz cirkusz épület (Alkotmány utcában) hol az egylet helyisége volt felszerelésével, egyleti irományával, s mintegy hetven kerékpár benn égett. A leégett egylet tagjaiból alakult a Budapesti Kerékpár Egyesület, melynek versenyein ismét Vermes Lajos tűnt ki. Köteteket lehetne össze írni, ha részletesen mindazon verseny eredményeket, miket elért, kirándulásokat és utazásokat, miket tett, — agítványokat, miket egyletek szervezése körül kifejtett, versenyek rendezése és — ne hagyjuk el — a magyar sport irodalom megteremtése körül kifejtett. — Rövid életrajzi adatai következők: Született Szabadkán, 1860. június 29-én egy oly családból, mely magát Budafalvi Bethen fiától Péterőtől származtatja, — a ki az Otokár cseh király elleni hadban magát kitüntette és történéseinek által kétségtelenül be lett bizonyítva, hogy Otokár cseh királyt sajátkezűleg szurta le, — és ezért 1257-ben IV-ik László magyar király által az udvarnokok sorából nemességre emeltetett. A család 1356-ban szintén kapott megerősítő oklevelet. A család tagjai közül kitűnt az utóbbi időben Jeromos, ki 1832-ben a pozsonyi országgyűlésen jelen nem levő országbárot képviselt. A család tagjai Arpád-házi okmányok alapján Magyarország királyi viadora címet öröklés útján nyerik, mely a nemesi címmel van adományozva. Anyai ágon Vermes Lajos (édes anyja született Upsalai lovag Hüppmann Aloyzia) egy ősrégi svéd családdal áll rokonságban, kinek ősei Gustáv Adolf alatt Svédország főnemesei közé emeltettek. — Hősünk valódi magyar typus, közép termettel, tatár kifejezésű koponya alkattal és valódi scythia vermerekkellettel bír. — Nagyobb versenyeinél a training alatt 10—12 kg-ot veszít testsúlyából, jellemző az, hogy 20 éves korától 30 éves koráig folytonos training alatt volt, és testsúlya a szerint változott, milyen versenyekre készült, — gyors futamoknál testsúlyából, veszített, míg súly emelés és ökölvívás, birkozási versenyeknél testsúlya 5—6 kg-al gyarapodott. A megszigorított évtized alatt egy dohányszáztól, szesz italok és fűszeres ételektől, valamint éjelezésektől és nemikihágásoktól távol tartotta magát s ennek köszönhetette azt, hogy rövid egymás utáni időszakokban ugy Magyarország mint Külföld nagyobb verseny pályán, valamint Szent Pétervár és Moszkva között tartott nemzetközi gyalogló versenyben, Bécs — Grác közötti kerékpár versenyekben, Turin — Róma gyalogló versenyben első díjakat nyert. Különbön álljon elő hiteles névjegye, — eszerint: Nagy- és kisbudafalvi Ráthonyi Bethen Magyarország királyi viadora Vermes Lajos a „Magyarországi Tornaegyletek szövetségének” legelső koszorúzott tornásza; a — „Self Defence ov the art of bozing” nagymestere; az „United Universities Athl. Club” viadalt, intéző bajnok (Steward champion); 35 cím, 16 bajnoki serleg, 250 érem, 140 koszoru, 120 oklevél tulajdonosa, — többszörös bajnok és viador, a „Levente” cím védője; a Pálcsi teljesen felszerelt asphaltnál verseny pályája tulajdonosa. okleveles vívómester és tornatanár. — Végül megemlítjük, hogy jelenleg ismét training alatt áll, és nyáganban készül a jövő évi milleniumi küzdelmekre. — Működéséhez áldást erőt kívánunk. Herodotos.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyároból rendelik — fekete, fehér színeseket 35 krtól 14 ft 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámmentesen a hazhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (es. k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svajczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Vidék.

Bezdán, 1895. május 30-án

„*A hol nincs méltányosság.*” Bezdán községben az egyik irnoki állás, f. év február hó közepétől — április hó közepéig üresedésben volt, de azért — mint tudósítónk írja — a segédszemélyzet minden fenakadás nélkül elvégezte az összes teendőket, természetesen azonban, hogy roppant szorgalmat kellett kifejteniök, ha tekintetbe vesszük, hogy e majdnem 9000 lelket számláló községben azon időben csak 2 segédjegyző és 1. irnokból állott az irnoki személyzet, pedig nemcsak a folyó napi teendőkkel, hanem az adó-kivetés és előírások, nemkülönben az óriási terjedelmű közpénztári számadások elkészítésével, valamint egyéb terhes munkálatokkal is embertől megküzdöttek.

Mindazonáltal erre csak úgy voltak képesek, hogy naponkint haza is vittek magukkal munkát s azt éjjel otthon feldolgoztak. — A betöltetlen irnoki állásból visszamaradt a közpénztár javára 51 ft 11 kr. s az irnoki személyzet, ha már huzta az ígát egy negyedik személy helyett, szerette volna annak — az általuk jól kiérdemelt — fizetését is huzni s így csak a méltányosságra támaszkodva kérelmet a képviselőtestület előtt ezen 51 ft 11 kr-nak részükre jutalmul leendő megszavazását. — A képviselő testület azonban, május hó 5-én tartott közgyűlésében — jölehet a kérelem teljesítésével semmi újabb teher nem szállt volna a községre, mert hát az ugysis rendes előirányzott kiadást képez, — mégis elutasította a kérelmet a többek közt s főleg azon naiv okból, mivel az egyik képviselő azon alaptalan meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kérdéses idő alatt sem valamicskével előbb nem jöttek a hivatalnokok az irodába, de nem is távoztak el onnan később a szokott időnél.

Igy határozott az a közgyűlés, amely egy nappal előbb a községi jegyző évi fizetését, csaknem 420 fittal emelte fel állandóan!!

De hát édes Istenem, ki igya meg ennek a bölkezűségnek a levét, ha nem más, mint az alig tengődő szerencsétlen segédszemélyzet?! Egyébiránt abban, hogy a képviselő testület nem fogta föl azt, hogy a rendes hivatalos órák alatt is lehet a szorgalmat fokozni és a munkálkodást megerősíteni, végre is nem találunk semmi különöset, mert hisz a mélyebb gondolkozást senkire sem akarjuk rá tukmálni, az ilyen féle határozataihoz meg már különben is szokva vagyunk, de hogy az a képviselő testület jogerős határozatokat hoz, akkor, midőn nem is határozatképes, ez már nem valami nagy respektálására mutat a törvénynek.

Bezdán község közgyűlése a képviselők és előjárókkal együtt összesen 52 tagból áll, a kérdéses közgyűlésen pedig mind-

össze csak 23 tag volt jelen, a mi nemcsak hogy a törvény szerinti $\frac{2}{3}$ -ad résszel, de a községi szabályrendeletben megirt „általános többség”-el sem ér fel s így az határozat képes sem lehetett, de ennek dacára kimondattott a határozat képesség s letárgyalták a többi közérdekű ügyeket is.

Nem ártana, ha az érdekeltek felebbezés alá vinnék az ügyet, hogy legalább a jövőben, törvényes alapon lennének a határozatok meghozva.

Gyilkosság. Tatai István, Holpert István, Holpert József és Holpert Mihály bezdáni lakosok mult hó 10-én egy gabnával terhelt uszály-hajót szándékoztak Torzsáról Bezdánba vontatni, előbb azonban Torzsán az „Albus” féle korcsmában hatalmasan boroztak s eközben össze is porlekedtek, miről kifolyólag a három Holpert ugy összeszurkálta Tatai Istvánt, hogy ez, a kapott sérülések következtében még az nap meg is halt. — A gyilkosok a kulai jársbíroság börtönében várják méltó büntetésüket.

Képviselő választók jegyzéke. Bezdán községben az 1896-ik évre érvénnyel bizandó országgyűlési képviselő választók névjegyzékének összeírását május hó 28-án esköztölte Krieg Béla apatini földbírtokos, mint a megyei központi választmány által kiküldött összeíró bizottság elnöke. — Az összeírás szerint van Bezdánban összesen 351 választó.

Czellőnézetek. A Bezdánban állomásozó m. kir. csendőrlégénységgel május hó 26-án a délelőtti órákban, Némethy Ferenc zombori csendőri főhadnagy, szakaszparancsnok, czellőnézetet tartott, mely mint eddig is, szép sikerrel ment végbe.

Számadás megvizsgálás. Bezdán község képviselő testülete mult hó 9-én tárgyalta le az 1894 évi közpénztári számadását, Czifrusz Ferenc nyugalm. kir. tanfelügyelő, kir. tanácsos, megye bizottsági tag, mint a törvényhatóság kiküldöttének elnöklelte alatt, mely alkalommal a képviselőtestület az állandó számvizsgáló bizottság néhány javaslata és észrevételeinek fentartása mellett, felmentő határozatot hozott.

IRODALOM.

„**Hol nyaraljunk?**” Fürdő útmutató egészségesek és betegek számára cím alatt egy ügyesen szerkesztett, csinos kiállítású és érdekes könyv jelent meg, mely csaknem az összes (101) magyar fürdők leírását tartalmazza és egy tárgymutatót, mely betegségek szerint utal azon fürdőkre, melyek az illető betegség ellenébe gyógyszerközül használtatnak. A könyv tisztán laikusok számára Ilosvai Hugó szerkesztésében készült, kiadta Belgráder Zsigmond könyvkereskedő Budapestén, ára 60 kr. Ajánljuk a magyar fürdőközönség figyelmébe.

Pünkösdi olvasmány. A legelvezetesebb és legszebb olvasmányokat nyújtja az Ország-Világ pünkösdi számában; csupa hangzatos írói név, csupa kitűnő vers és novella. Ebben az egy számban is találkozójuk van a legjobb írói neveknek: Endródi Sándor, Váradi Antal, id. Falk Zsigmond, Sar Ede, Adorján Sándor, Buday László, Csengey Gusztáv, Krudy Gyula stb. Van azonkívül négy remekkivitelű fametszetű kép, képek Székely Udvarhelyről, a hol az Emke most jubilál, divatkép, humoros kép stb. A legmelegebben ajánljuk mindekinek az Ország-Világot. Előfizetése negyedévre 2 ft, mutatványszámokat a legnagyobb előzékenységgel küld a kiadóhivatal (Budapest V. Hold u. 7. sz.)

Az egységes és reális természetfilozofia alapvonalai cím alatt a napokban igen érdekes mű hagyta el a sajtót. Szerzője dr. Simon József Sándor volt zombori főgimnáziumi tanár. Volt alkalmunk a munka néhány fejezetét a szerző felolvasása révén megismerni s azokból ítélve azt hisszük, hogy a mi nagy feltűnést fog a tudományos világban kelteni. Ára 2 frt 50 kr. Megrendelhető a szerzőnél Losonczon.

Törvényszéki csarnok.

Schlagetter Bálint bűnügye.

A kir. törvényszék fekete táblája mai napra három bűnügy végtárgyalását hirdette, a melyik mindegyike nem nélkülözi az érdekeséget. Elsőnek került tárgyalásra Schlagetter Bálint kulai földbirtokos bűnügye, ki mint tudva van, hirtelen felgerjedésében kocsisát agyon ütötte. A törvényszék Dalmay Pál elnöke alatt Markovith Lajos és Sántha Ármin bírókból alakult meg, a jegyzőkönyvet dr. Gratz Ferencz jegyző vezette. A vádhatóságot dr. Kardoss Kálmán kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Visontai Soma budapesti ügyvéd és országgyűlési képviselő teljesítette.

Előállítván vádlott, a tárgyalás megkezdhető nem volt, mert a beidézett tanuk közül egy sem jelent meg. A tárgyalás folyamán beérkezett Pölbe Istvánné kérvénye, ki abban előadja, hogy ikreket szülvén, a tárgyaláson meg nem jelenhet.

Kir. ügyész: A végtárgyalás elhalasztását kéri.

Védő: A tárgyalás elhalasztását nem ellenzi, de a vádlott azonnali szabadlábra helyezését kéri.

Kir. ügyész: A szabadlábra helyezést ellenzi, mert vádlott szándékos emberölés büntette miatt áll vád alatt, melyre 10—15 évi fegyházbüntetést szab a büntető törvény.

A kir. törvényszék a tárgyalás elhalasztását rendelte el, védő szabadlábra helyezési kérelmének helyt nem ad.

A mint értesülünk ez ügyben még e hó folyamán kítűzik az új tárgyalást. —

A boszniai áldomás vége.

Sensatiós végtárgyalás folyt le május hó 29-én a zombori kir. törvényszék előtt. Megirtuk annak idején lapunkban, hogy mult évi november hó 10-én Gerlich Miklós az édes atyja Gerlich János által Boszniában Samacz város közelében bérben birt puszta az őszi vetés elvégzésének örömeire áldomást adott, hogy ez áldomásnak az a szomorú vége lett, hogy Vukadinovits Lázár zombori korcsmáros és bérest, társai formáliter agyongázolták. A garázda béresek közül kettő Katity Mirko és Kovardzsín Jovan ide Zomborba menekültek, míg a Boszniában rekedt Sztobjkov Milos és Czusity Lázár a tuzlai kerületi törvényszék fogházába kerültek. A Zomborba menekültek fölött tartott tárgyalást szerdán a zombori kir. törvényszék, mely következőleg alakult meg: Elnök Dalmay Pál, szavazó bírák dr. Markovith Lajos és Sántha Ármin. A vádhatóságot Mayer Károly kir. alügyész képviselte. I. r. vádlottat Vargay Ferencz. II. r. vádlottat Jerkovits Antal zombori ügyvédek védtek. A tárgyalás megnyitása és a jelenlévők constatálása után *kir. ügyész* bár a Boszniában letartóztatva levő két vádlottat a boszniai bíróságok a megkeresés dacára elő nem állították, a végtárgyalás megtartását indítványozza.

Vargay védő: Az ügyészi indítványhoz hozzá járul.

Jerkovits védő: Az ügyészi indítványtól eltérően a végtárgyalás elhalasztását indítványozza, mert a vádlott társak meghallgatása nélkül az ítélet meghozhatóknak nem tartja.

Dalmay elnök: kihirdeti a törvényszék határozatát, mely a tárgyalás megtartását rendeli.

Vargay védő: A tárgyalás megkezdése előtt kérelmet kíván előterjeszteni. Reá az iratok átanulmányozása azon impressziót gyakorolta, hogy a bűncselekmény értelmi szerzője, Gerlich Miklós, ki ugyan mint vádlott lett kihallgatva, s ki előzetes letartóztatásban is volt, vád alá nem helyeztetvén, most épen védekezésnek és társának védekezési módja folytán szabadul tetteinek következményei alól. Hogy védekezésével a védelem tárgyában értekezhessék, őt a tényállás való előadására reábirhassa, kéri a törvényszéket, engedje meg neki a védekezés való négyszem közötti beszélgetést.

Jerkovits védő: E kérelemhez hozzá járul.

Ügyész: A kérelem tekintetében nem tesz észrevételt.

Elnök: kihirdeti, hogy a törvényszék a védők kérelmének helyt ad, s a beszélgetés fogantatosíthatása végett a tárgyalást felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök: A tárgyalást megnyitván, a törvényszék mindenek előtt az elhunyt özvegyét hallgatja ki:

Vukadinovits Lázárné szül. Jajits Eva 40 éves gör. kel. vall. előadja, hogy férje vádlottakkal jó viszonyban élt, Gerlich Miklóssal azonban viszályban volt, mert Gerlich egy izben férjétől 15 forintot kért kölcsön, de azt megadni többszörös kérelemre sem akarta. Erre férje kénytelen volt az öreg Gerlichhez fordulni, azután kifizette fia tartozását. Az ifju Gerlich ezért nagyon haragudott férjére. Az eset napján vádioutak mulatni voltak, a mint ő hallotta az ifju Gerlich szobájában, míg férje az istállóban aludt. Ő is aludt már, midőn Parcsitis Alba őt felkeltette azzal a hirrel, hogy férjét társai sulyosan bántalmazták. Elment férjéhez az istállóba, akkor már bántalmazói nem voltak ott, s Parcsitis Albával és Tyulity Györggyel elvitte férjét lakásukba. Férje még egy óráig élt, s ez alatt Gerlich Miklós bebocsájtatást kért, de férje azt mondta ki ne nyissa az ajtót. Férje nem nevezett meg senkit bántalmazói közül. Kárterítési igényét maga és két kiskorú gyermeke részére 1000 forintban számítja fel. A mikor már férje meghalt, Gerlich Miklós reá szólott, hogy ne keresse a dolgot, mert zsandárokkal vitéti el, hiszen az ő férjét nem vádlottak és társaik, hanem a bosnyákok ölték meg. Gerlich Miklós a kérdéses éjjel még eltűnt a pusztáról.

Katity Márkó 29 éves ó-sztapári születésű I. rendű vádlott kihallgatása során avval védekezik, hogy teljesen részeg volt, s így arról, hogy ki verte meg Wukadinovits Lázárt, egyáltalán semmit sem tud. Gerlich Miklós az eset elkövetése előtt néhány héttel ugyan mondta neki és Kovandzsín Jovánnak, hogy verjék meg Wukadinovitsot, de ők ezt nem akarták tenni, mert jól éltek vele. Azt mondja, hogy Gerlich Miklós részegítette őket le.

Kovandzsín Jovan 37 éves zombori születésű II. r. vádlott szintén teljes részegséggel védekezik. Gerlich pálinkát és pezsgőt itatott velük. Gerlich Miklós mondta nekik, hogy verjék meg Wukadinovitsot, de ők, t. i. ő és Katits ezt nem voltak hajlandók megtenni.

Ezután a tanuk kihallgatása következik:

Gerlich Miklós 20 éves, atyja gazdaságában foglalkozó előadja: Az őszi vetés befejezésének megünnepléséül áldomást fizettem béreseinknek és munkásainknak. Ez alkalmával megittunk 4 üveg pezsgőt és néhány liter pálinkát. A két vádlott több társával szobámban békén mulatott, s midőn az ital elfogyott, elmentek az istállóba aludni. Egyszerre csak lármát hallok az istálló felől. Oda mentem, hát láttam, hogy Katity Márkó, Kovandzsín Jovan, Sztobjkov Milos és Czutyity Lázár teperik Wukadinovitsot. Én reájuk szóltam, de közülük egy, hogy melyik, azt nem tudom, oda kiáltott nekem?

„Menj el te is, mert rosszul jársz.”

Erre én megijedtem, s a közeli korcsmába menekültem. Később a két vádlott is utánam jött, mit én látva haza mentem, befogattam és elhajtottam Samaczra. Samaczról Zomborba jöttem.

Vargay védő: Miért jött el ön a tett színhelyéről olyan sietve Zomborba?

Tanu: Hogy atyámnak jelentést tegyek.

Védő: És azóta volt-e Boszniában?

Tanu: Nem, mert tanulmányaimmal foglalkozom, de legközelebb oda megyek.

Elnök: Kár önnek a dolgot cifrázni. Mért nem mondja meg, hogy ki van Ön ellen Boszniában az elfogatási parancs adva.

Elnök: Mondja meg igaz-e, hogy ön tartozott Wukadinovitsnak, s hogy a miért ez önt atyjánál elárulta, haragot tartott vele? s mondja meg azt is, igaz-e hogy ön be akart menni és mi okból Wukadinovits lakására midőn ez haldokolt?

Tanu: Mindez nem igaz. Én Wukadinovitsnál előtt mindvégig jó viszonyban voltam, az eset előtt két nappal is mulattam vele Samaczon.

Vargay védő: Szokott ön béreseivel többször is mulatni, s különösen pezsgőzni?

Tanu: Ez is megesik néha.

Elnök: Igaz-e, hogy ön Wukadinovitsnak azt mondta, hogy férjét a bosnyákok ölték meg.

Tanu: Ez nem igaz.

Vargay védő: Mikor tudta ön meg, hogy Wukadinovits meghalt?

Tanu: Zomborban tudtam csak meg.

Védő: Látja ez nem igaz, mert ön ezt már a pusztán is tudta. Vannak erre bizonyítékok is.

Tanu: Megmarad előbbi állítása mellett.

Gerlich János 55 éves földbirtokos tanusítja, hogy fiának ő hagyta meg, hogy az őszi vetés elvégzésével a béreseknak és mezői munkásoknak áldomást fizessen.

Parcsitis Alba, 52 éves volt béres Gerlichnél, most napszámos a kérdéses alkalmával az istállóban aludt, a zajra felébredvén látta, hogy a két vádlott, mint a Boszniában raboskodók Wukadinovitson feküdtek. Ütötte-e valamelyik, azt nem látta. Ő ágyából felkelni nem mert. Tanusítja, hogy Gerlich Miklós akkor éjjel azt a parancsot adta neki, hogy fogjon be, mert Wukadinovits meghalt.

Schill Pál kunbajai születésű 45 éves

napszámom nem tud semmit, mert teljesen részeg volt.

Bervinkel János 21 éves cipész segéd, Gerlich Miklós unoka testvére, a megveretés körülményeiről nem tud semmit, mert nem volt jelen. Azt tudja, hogy mindannyian sokat ittak.

Tyulity György 45 éves, Gerlich szomszédjának bérese, Wukadinovits Éva hívására jött elő, hogy segítse Wukadinovitsot a lakására vinni. Hallotta, mikor Gerlich Miklós azt mondta Wukadinovitsnak, hogy férjét a bosnyákok ütötték agyon.

Kovadzsán Lexa, Sztójkov Mácza, Sztójkovits Márko, Czutzity Lénka, Gregurovits Jula, Katily Drága és *Wukadinovits Bosko* az elhunyt fia tanuk kisebb érdekű vallomásai után felolvastottak még a Dolni Tuzlában letartóztatva levő *Czutzity Lázár* és *Sztójkov Milos* vallomása, s néhány az ügy érdemére tartozó okmány.

Ezután a törvényszéki orvos *dr. Havel József* adta elő véleményét. A helyszínen felvett boncz jegyzőkönyv alapján constatálja, hogy vádolt halála a szenvedett sérülések folytán bekövetkezett belső elvérzés miatt állott be. A meghalt többszörös bordatörést szenvedett, melyek magában elégségesek lettek volna a halál előidézésére. A sérülések valamely sulyos eszközzel vagy pedig gázolással okozottak.

Elnök: Felhívja a kir. ügyészt a tanuk megesketésére vonatkozó indítványának előterjesztésére.

Kir. ügyész kéri az összes tanuknak meghiteltetését Kovadzsán Lexa, Sztójkov Mácza, Czutzity Lénka és Katily Drága kivételével, kiknek vallomása lényegest nem tartalmaz, a mellék-részletekre nézve a többi tanuikkal megegyező, de teljesen még nem bízható, mert férjeik vád alatt vannak.

Vargay védő: Az összes tanuknak — Gerlich Miklós kivételével — leendő meghiteltetését kéri. Az ügyész által esküre bocsájtani nem indítványozott tanuk meghiteltetését épen azért kéri, a miért az ügyész ellenzi, t. i. mert vallomásaik megegyezők a többi tanuk vallomásával. Gerlich meghiteltetését azért ellenzi, mert így az a tanu vállomása vezethetnék talán épen az elítéltetés alapjául, a ki ez ügyben nagyon is compromittáltak látszik.

Jerkovits védő: Jelen ügynek ítéletre való befejezését nem látja eszközölhetőnek, míg Czutzity is Sztójkov vádlottak, itt a tvszék színe előtt vallomást nem tesznek. A tanuk meghiteltetését — Gerlich kivételével — nem ellenzi, ez utóbbi meghiteltetését függőben hagyini és a tárgyalást elnapolni kéri. A törvényszék határozat hozatalra vizsgálva vonul.

Elnök kihirdeti a tvszék határozatát, mely szerint a tanuk megesketésére nézve az ügyész indítványa emeltetett határozattá.

Védők: Semmiségi panaszt jelentenek be. Ez után a személyes fogatanosított, s ezzel a bizonyítás véget ért.

Kir. ügyész előterjeszti ezután végindítványát, vádlottakat a bír. törvénykönyv 279 §-a alapján kérvén elítélni és fegyházbüntetéssel sújtani. A hivatkozott §-ban az ember élet kioltására irányult szándékokat az által látja igazoltnak, hogy az elhunyt Parsetitis Alba vallomása szerint huzamosabb ideig által bántalmaztatott vádlottak által, s nem kevésbé az ejtett sérték számos volta és sulyos természete által. Erős logicával védi

ezután álláspontját a tekintetben, hogy Gerlich Miklós vallomása az ítélet alapjául szolgálhat.

Vargay védő: Védence felmentését kéri, mert a kir. ügyészség által emelt sulyos védat semmiképen sem látja beigazoltnak. Gerlich Miklós vallomását bizonyítéknak nem tekintheti, mert neki akként vallani, a mint vallott saját érdeke is parancsolta. De nem fogadhatja el úgy is sulyos consequentiájú ítélet alapjául Parsetitis Alba vallomását sem, mert hiszen Parsetitis maga mondja, hogy aludt, álmából lett felriasztva, s egy álmából felriasztott ember vallomása soha, sem bírhat teljes értékkel. Az esetben azonban ha a törvényszék e bizonyítékokat elégségesnek tartaná, ellenzi a 279. §. alkalmazását, mert az ember életének kioltására irányzott szándék teljesen hiányzik, s így csakis a btv. 308. §. alkalmazásáról lehet szó. Kéri felmentését, esetleg enyhe büntetést, s ennek az ítélet jogerőre emelkedésétől leendő kiszabását, s védencének ez ideig leendő szabad lábra helyezését.

Jerkovits védő csatlakozik védő társa által előadottakhoz maga részéről is jól indokoltan kiemelve, hogy csakis a btv. 308. §-a vehető alkalmazásba, mely legfeljebb három évi börtön büntetést szab, s így ő is kéri védencének az ítélet jogerőre emelkedéseig leendő szabad lábra helyezését.

A reggeli 9 órától a déli szünetre való megszakítással immárom esti nyolcz órán tul, hallgatósággal zsufolt s így nagyon is fullasztó atmoszferában megtartott végtárgyalás ezzel befejeztetvén, a törvényszék ítélet hozatalra visszavonul.

Dalmay Pál elnök esti 9/49 óraker hirdette azután ki a törvényszék ítéletét, mely szerint

Katily Márko és *Kovadzsán Jovan* a büntető tkv. 279 §-ba ütköző szándékos emberölés büntetlétben mondtak ki bűnsnek, s ezért külön-külön 4—4 évi fegyház büntetéssel és 5—5 évi jogvesztéssel sújtottak.

Az ítélet ellen vádlottak és védők valamint a kir. ügyész is, ez utóbbi a büntetés sulyosbítása miatt felebbetk.

Hirdetések.

szám. 236

1895

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírósg 1894. évi 14462 számú végzése következtében Szilágyi Mór ügyvéd által képviselt zorsai gőzhenger malom részvény társaság javára Schönvald S. ellen 363 frt 66 $\frac{1}{2}$ kr. és jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 610 fitra becsült különféle bútor neműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósg 15716/1895. számú végzése folytán 363 frt 66 $\frac{1}{2}$ kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi augusztus hó 15 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt 25 krban bíróság már megállapított költség erejéig Zomborban a város háza udvarán leendő eszközöklésre 1895. évi június hó 10

napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi május hó 29 napján.

Styrum Mór.
kir. jbrósági végrehajtó.

SARG

-féle egészségügyi hatásúlag megvizsgált (bizonyítvány Bécs 1887. július 3-an.)

sok milliószor

megpróbálva és jónak találva, fogovosítást ajánlva, egyáltalán legolcsóbb

fogtisztító szer.

Mindennant kapható.

Eladó, keveset használt legjobb karban levő

biczikli

kedvező feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban.

MAGYARHOB ELSŐ LEHAGYÓDÁS ÉS LEGJOBB JÜRGENÉ ÜBÁUZELETE.

Flapitalott 1847.

FELTÁRÁS

A kir. kielégítési végrehajtó által lefoglalt és 610 fitra becsült különféle bútor neműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

A város háza udvarán leendő eszközöklésre 1895. évi június hó 10 napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi május hó 29 napján.

Styrum Mór.
kir. jbrósági végrehajtó.

ORÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JOGÁLLÁSSAL

RESZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék, barmenture, jevitások pontosan asztálzál: tük.

Bérbe adandó.

A zombori SÖRHÁZ más vállalkozás végett azonnal bérbe adandó.

Remlinger Ignác

serház bérlő.

Nem a kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis egy ily nagy üzlet, mint az enyém, mely óriási árukeszleteket készpénzen vásárolt kevés költség mellett, ami csakis a vevőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak ingyen és bérmentve. Dus tartalmu mintakönyv, a milyen még nem létezik, szabóknak bérmentetlen.

Ültözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak, tüzoltók egyenruhájára, kocsiafthuzat, loden-szövet vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet utazó plédok 4—14 frtig stb.

Dicséretes, becsületos, tartós, tiszta gyapott szöveteket, melyek alig ütök meg a szabónak fizetett árat, ajánl

Stikarofsky János,

BRÜNNBEN

(das Manchester Österreichs).

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben.

Szétküldés utánóét mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.

Gummi!

Eredeti párizsi gummi és hálójárat mely finomság és jószág tekintetében a legmagasabb követelményeket is fölteljesíti. Egy tucat 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Bontsamer. (rövid) 3 és 4 frt. leginomabb párizsi hálójárat 2, 3, 4 és 5 frt. Hölgyesseraiff Hasse után 2 frt. Münsinger tanár után 2 frt 50 kr. darabonként. Megrendelések díszesen lepecsételt levelekben utatvet mellett, vagy a penznek előleges beküldése mellett

REIF J., BÉCS,

1. BRANDSTÄTTE 3.

Uraknak szülő teljes mintakönyv 5 frt, kisebb 4, 3 és 2 frt. Argyezők zárt burkban ingyen. Magyarországból érkező megrendelések 10%-kal olcsóbbak.

Phönix-hajkenőcs

a Stuttgarter egészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben díjat nyert. Orvosi vélemény és ezer hálaírat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes úde hajzatos növevssen; igen fiatal uraknál erős hajzást növevst. Sikerert és ártatlanságot jótállás. Egy tégely 80 kr., postai költségvény vagy utatvet 90 kr.

K. HOPPE, WILH. XIV., Schlegelergasse 12.

Szolyva és Polenai

szakteknitvények által elismert kiváló hatású **gyógyvizek**

Gyomor és fejfájás, szédülés, cukros hűgyár

aranyér bántalmat és kövövényelleni különlegesség!

a friss töltésű, SZOLYVA és POLENAI védjegye!

Luhí Erzsébet

rendkívüli kellemes ízénél fogva, főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

tulságos gyomorsav képződésénél. Idült gyomorhurut és étvágytalanság

torok gége és hörgők idült hurutos bántalmait ellen, feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

A friss töltésű LUHI védjegye!

Főraktar: Budapest, **Frum István utódnál,** tulajdonos Werner Adolf Bathányi u. 3. sz. Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben, vagy közvetlenül Gróf Schönborn uradalmi Igazgatóságánál, **Munkácson.**

Ezen vizeknek tiszta kezelése folytán, kellemetlen utóíze nem képződik

Tőzsdei megbízásokat

szüntányosan és telhismeretesen eszközöl

Alapítatott 1885.

Lustig Miksa
bank- és váltóházo Budapestben,
Váci-körút 42.

Arad, Győr, Pozsony, Szeged, Sz.-Fehérvár, Szombathely,

Szabadka, Temesvár telephon-állomásraól az érdeklődők telephon után direct irodámhoz fordulhatnak, hol naponkint 10—5 óráig az árfolyamok állása iránt felvilágosítást díjtalanul nyerhetnek. **Telephon-szám 1070.**

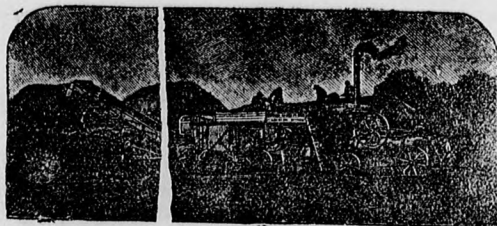
BERGER ANTAL
SUDAPOST, MANDSÓY-ÚT 58.
SINGERER & LÉLLÉ
CENTRUM Győr C. g. Ltd.
AUSTRIA KELEPÉRIKÁJA
MAGYARORSZÁGI VELEKÉPÉRIKÁJA
KÉPEPÉRIKÁJA
MAGYARORSZÁGI VELEKÉPÉRIKÁJA
KÉPEPÉRIKÁJA
MAGYARORSZÁGI VELEKÉPÉRIKÁJA
KÉPEPÉRIKÁJA

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű szöges cséplőkészleteket továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines
gőzcséplőkészletekkel,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésű eredeti **szalmafüto** gőzmozdonyokat

Kotzó Pál

gépészmérnök

BUDAPEST,
üllői-út 18.

Továbbá R. GERRETT & SONS felülmulhatlan 40% tüzelőanyag megtakarító.

KOMPOUND

gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert brandfordi önműködő amerikai kőekődtő aratógépet. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált ruddal. Sorvető és szóravető gépet és mindennemű egyéb kisebb gépet.

Jutányos árak!
Kedvező feltételek!

➡ Vidéki ügynökök kerestetnek. ➡

Nyomatott a „Zombor és Vidéke” könyvnyomdájában.